

Monumentnummer*: 520032

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 mei 2003
Kadaster deel/nr 82632/26

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Oosterhout	Oosterhout	Noord-Brabant

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Oosterhout	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Oosterhout	S			4520

Omschrijving**

Inleiding.

Vrijgelegen voormalig HERENHUIS met sierhek uit circa 1895, gelegen in de rooilijn van de Leysenhoek. Stilistisch vertoont het veel invloeden van de Neo-Renaissance. Het pand ligt op een nagenoeg driehoekig perceel. Aan de linkerzijde een klein zijerf met sierlijk smeedijzeren spijlenhek ter afscheiding van de straat. Aan de rechterzijde een oprit naar het achtererf, eveneens met een sierhek van de straat afgesloten. Aan de achterzijde een bordes met trappen, deels afgezet met een balustrade en een trapleuning met hardstenen balusters.

Aan de linker gevel een- en tweelaags aanbouwen op rechthoekige plattegrond met onder andere de privaten, die in 1929 deels verdwenen. Bij een modernisering in 1994 is hier een toiletgroep teruggeplaatst. Aan de achtergevel zijn diverse aanbouwen van na de bouwdatum verwijderd. De verdiepingen zijn in 1994 licht gemoderniseerd. Het pand is thans als kantoor annex winkel in gebruik.

Omschrijving.

Het geheel onderkelderde bakstenen pand beslaat een rechthoekige plattegrond en telt twee bouwlagen en een kapverdieping onder een plat dak met steile voor-, zij- en achterschilden voorzien van noklijsten en gedekt met blokleien in Maasdekking.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In het voordakschild drie rijk bewerkte oeil-de-boeufs, in het achterdakschild een dakkapel met decoratief gesneden wangen en in de zijdakschilden diverse zich verjongende schoorstenen. Overstekende, geprofileerde goot aan de voorgevel, sobere opliggende bakgoten aan de overige gevels. Symmetrische, vijf traveeën brede voorgevel met middenrisaliet en hoeklisenen. Horizontale geleiding door middel van een rijk uitgewerkte kroonlijst, bestaande uit een geprofileerde en gekorniste overstekende goot op decoratief gesneden klossen die zijn opgenomen in een gestuct fries met casementen, doorgetrokken lekdorpels, een cordonlijst, en een hoge, verspringende hardstenen plint waarin kelderlichten met smeedijzeren siertraliewerk en een fries waarin casementen met diamantkoppen ter plaatse van de borstweringen en risalerende delen. Centraal op de begane grond het ingangsportiek met hardstenen trap en hoge, beglaasde en sierlijk betraliede dubbele deur met zwaar geprofileerd lijstwerk. Bovengelegen balkon met smeedijzeren hekwerk op hardstenen voluutvormige consoles. Gevelopeningen onder segmentbogen voorzien van hardstenen aanzet- en sluitstenen met diamantkop. Getoogde kozijnen waarin schuifvensters met houten rolluiken, stolpvensters en openslaande balkondeuren.

Eveneens symmetrische, vijf traveeën brede achtergevel met middenrisaliet (trappenhuis). Gevelopeningen op hardstenen (lek-)dorpels en onder segmentbogen waarin rechtgesloten kozijnen met gedecoreerde boogvelden. T-vormige schuifvensters, samengestelde vensters en tweelichten voorzien van gebrandschilderd glas-in-lood. Hoog en rank schoorsteenkanaal. Zeshoekige serre met geprofileerde kroonlijst en bovenlichten voorzien van kleine, geometrisch geordende raamroeden en gekleurd glas-in-lood. In de middenrisaliet een dubbele achterdeur met glas-in-lood en een aanliggend stoepje met gepolychromeerde cementtegels en kelderrooster. Keukendeur in de meest rechtse travee.

Soberdere zijgevels. Rechter gevel met schoorsteenkanaal, een stolpvenster onder segmentboog, een tweelicht onder rollaag en een ongedeeld venster onder rondboog waarin glas-in-loodraam van de uit Rotterdam afkomstige A. Lipjes. Linkergevel met vensters onder segmentbogen; in het oorspronkelijke woonhuis met getoogde kozijnen en in de latere aanbouw met rechtgesloten kozijnen voorzien van gedecoreerde boogvelden.

De indeling van het interieur is herkenbaar bewaard gebleven. Meerdelige kelderruimten, gegroepeerd rondom een gang. Begane grond (thans als winkelruimte in gebruik) met T-vormige middengang en trappenhuis. Ter linkerzijde onder ander een voorkamer en keuken. Ter rechterzijde een kamer-en-suite met uitgebouwde serre. Verdieping met centraal gelegen overloop waaraan onder andere diverse voormalige woon-, slaap- en badkamers. Kapverdieping met gemoderniseerde zolder.

Ook het zeer rijke interieur vertoont veel elementen van de Neo-Renaissance-stijl. Hiervan zijn onder andere vermeldenswaard: de kelderruimten met troggewelven, waterpomp en gootsteen, koperen verwarmingsketel, kolenstookplaats en voorraadvakken; de keuken met terrazzovloer en -aanrecht, aanrechtkastjes, witte wandtegels, muurkasten en restant schouwbank; de bordestrap in het trappenhuis met decoratieve balusters (vooral beginbaluster), marmeren aantrede, lijstwerk in stuc tegen de onderzijde van de trapboom en bordesvensters met gebrandschilderd glas-in-lood; de gang met marmeren trap en plinten, terrazzovloeren met meandermozaïek en lambrizing in papier-maché techniek; diverse vertrekken met rijk gepolychromeerde stucplafonds, decoratief gesneden houten lambrizingen, diverse decoratief gebeeldhouwde en deels betegelde houten en marmeren schouwen, (schuif-)deuren met panelen voorzien van de originele krukken en deels met gecanneleerd lijstwerk en entablement waarin casementen en beeltenissen. Waardering.

Het voormalige herenhuis is van algemeen belang. Het object bezit cultuurhistorische waarden. Het vormt als voorbeeld van een woning voor de meer welgestelden een bijzondere uitdrukking van de sociale segregatie aan het einde van de negentiende eeuw. Daarnaast vanwege het belang van de plattegrond en opzet voor de typologische ontwikkeling van het herenhuis. Het object heeft

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

architectuurhistorische waarden vanwege de esthetische kwaliteiten van het architectonisch ontwerp en de zeer verzorgde en verfijnde ornamentiek en detaillering van met name het interieur. Daarnaast vanwege de bijzondere stilistische samenhang tussen het ex- en interieur. Het object heeft ensemblewaarden. Het vormt een markant onderdeel van de in de historische rooilijn gelegen bebouwing aan de Leysenhoek. Daarnaast omdat de representatieve status van het object nauw verbonden is met situering in stedenbouwkundige context. Het object is van belang wegens de herkenbaar bewaard gebleven hoofdvorm en de vele gaaf bewaard gebleven elementen uit het rijke interieur.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis